

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Harkányi Ágnes ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) V. rendű felperesnek, a dr. Genye Szilárd ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen hagyaték kiadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. január 14. napján meghozott 6.P.21.828/2008/32. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 35., 40. és Pf/4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az V. rendű felperesnek 45.000 (Negyvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az állam által előlegezett fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

L.I. magyar-svájci kettős állampolgár (továbbiakban: örökhagyó) 2000. április 11-én hunyt el. Végrendeleti örökösei néhai **S.P.** jogutódjai, a perben korábban eljáró I-IV. rendű felperesek, az V. rendű felperes és a II. rendű alperes. Törvényes örökösei $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{4}$ arányban az alperesek és a perben nem álló dr. **L.A.**. Az örökhagyó az 1998. július 8-i német nyelvű, a magyar jog szerint alakilag érvénytelen írásbeli magánvégrendeletében az V. rendű felperesre hagyta a C.S. számú trezorban lévő tárgyakat (ékszereket), a **b.-i D.** utca 37. szám alatti öröklakását, és az OTP számláján kezelt követelését. Egy I.-i bankszámlán fennálló pénzkövetelése $\frac{1}{2}$ részének örököségé az I-IV. rendű felperesek jogelődjét, gépjárműve örököségé a II.

rendű alperest nevezte. Az öröklakásban lévő ingóságokról nem volt végrendeleti intézkedés.

Az örökhagyó halálakor a lakásingatlan kulcsa a rendőrségre került. Az I. rendű alperes részére a kulcsot másnap kiadták. A IV. rendű felperes, néhai házastársa és az I. rendű alperes a lakásban maradt vagyontárgyakat április 17-én leltárba vették. Másnap az I. rendű alperes által legépelt leltárösszesítőt mindhárman aláírták, majd a lakáskulcsot egy borítékba helyezték, és azt lezárták. Ennek tényét a boríték záró részén történő aláírásukkal mindhárman igazolták. Az V. rendű felperes júniusban az érintetlen, három aláírással ellátott borítékot vette át, az ingatlan és az abban lévő ingóságok ekkor kerültek a birtokába. Az ingóságok egy részét elajándékozta, 3 db szőnyeget a perben nem álló törvényes örökösnek kiadta.

A közjegyző a 2000. november 10. napján hozott hagyatékátadó végzésével - a hagyatéki tárgyaláson jelenlévő törvényes örökösöknek a végrendelet érvényességére vonatkozó elismerő nyilatkozata, a végrendeleti örökösökkel egyező kérelme alapján, - az örökhagyó magyarországi hagyatékáról a végrendeleti, a végintézkedéssel nem érintett vagyontárgyak tekintetében pedig törvényes öröklés jogcímén rendelkezett. Az örökhagyó garázsingatlanát a törvényes örökösöknek, lakásingatlanát, az OTP folyószámlán kezelt követelését és gépjárművét a végrendeleti örökösöknek adta át. A hagyatéki eljárásban a közjegyző a jelenlévő érdekelteket arról tájékoztatta, hogy 300.000 forint értéket meghaladó ingó hagyaték hiányában ennek átadásáról rendelkeznie nem kell. A hagyatéki eljárásban az alperesek nem jelezték, hogy a hagyatékhoz a közjegyző által megjelölt értékhatáron felüli ingóság maradt, nem kérték a lakásban maradt ingó hagyaték átadását.

A felperes a hagyaték átadása után vállalta az ingóságok kiadását, amely a felek közötti viszony megromlása folytán meghiúsult.

A 2001. február 23-án hozott svájci bírósági határozat elrendelte az örökösök kinevezését azzal, hogy az V. rendű felperes a trezorban elhelyezett vagyontárgyakat, míg az I-IV. rendű felperesek jogelődje a bankkövetelés ½ részét öröklő.

Az örökhagyó külföldi bankszámla követelésének egy részét az alpereseknek utalta át. Az I. rendű alperes 2001. szeptember 26. napján a széfben őrzött ékszereket átvette, az abban lévő aranyérméket, aranylapokat még S.-ban értékesítette, az ebből befolyt 2.600 CHF-t részére átutalták.

Az I.-IV. rendű felperesek végleges keresetükben a bankszámlán kezelt és az alperesek részére átutalt összeg forint ellenértékét és annak kamatait igényelték. Az V. rendű felperes keresetében a külföldi bank széfjében őrzött és az I. rendű alperes által átvett ékszerek, 2.600 CHF átadására, vagy 3.453.500 forint egyenérték megtérítésére kérte az I. rendű alperes kötelezését. Az I. rendű alperes viszontkeresetében a végrendelet érvénytelenségének megállapítását, továbbá a felperesek kötelezését kérte az örökhagyó lakásingatlanában maradt, a 2000. április 17-i keltezésű, írógéppel készült leltárban felsorolt ingóságok kiadására. Az

ingóságok ellenértékét 2.732.560 forintban jelölte meg. Hivatkozott arra, hogy a perben nem álló harmadik törvényes örökös a felperesekkel szemben nem kívánt igényt érvényesíteni, ezért örökrészét a perben álló alperesek érvényesíthetik. A II. rendű alperes beszámítási kifogásában 300.000 forint erkölcsi kárt érvényesített, az örökhagyó ingóságainak a lakásingatlanban maradt teljes értékét 4.520.000 forintban jelölte meg.

A Fővárosi Bíróság a 2007. február 1. napján meghozott 6.P.632.271/2003/46. számú ítéletével szemben előterjesztett fellebbezéseket a Fővárosi Ítéltábla a 2008. március 11. napján meghozott 1.Pf.20.765/2007/7. számú részítéletével bírálta el. A végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránti viszontkeresetet elutasító rendelkezést helybenhagyta, az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a I-IV. rendű felperesekkel szemben előterjesztett, a hagyaték kiadására, vagy értéktérítésére irányuló viszontkeresetet elutasította, az I-IV. rendű felpereseket megillető bankszámla követelés forint ellenértékét 1.324.780 forintra és ennek kamataira felemelte. Az V. rendű felperes keresete és vele szemben az ingó hagyaték kiadására vagy értékének megtérítésére irányuló viszontkereset tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Indokolása szerint a kirendelt szakértő a még fellelhető ingóságok értékét állapította meg. Az elsőfokú bíróság ítéletében a Pp. 182. § (3) bekezdésében foglaltak mellőzésével a vitatott vagyontárgyak értékét az I. rendű alperes értékmegjelölését elfogadva határozta meg 2.723.560 forintban, arra hivatkozással, hogy a vagyontárgyak pontos értéke az időmúlásra is tekintettel már nem határozható meg. Az ítéltábla okfejtése szerint az ingóságok értékét illetően a tényállás kellő feltárása elmaradt, az egyébként szakkérdésnek minősülő értékmeghatározás tényekkel alá nem támasztott, okszerűtlen következtetés eredménye, amely az elsőfokú ítéletet ebben a körben megalapozatlanná teszi.

Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak a felek személyes meghallgatásával, a felajánlott bizonyítás teljesítésével kell tisztáznia a megsemmisült, elajándékozott és vitatott ingóságok körét, jellemzőit. Az ingóságok értékének megállapítása a Pp. 182. § (3) bekezdésének megfelelően a perben kirendelt szakértő szakvéleményének kiegészítésével vagy más szakértő kirendelésével történhet.

A megismételt eljárásban az V. rendű felperes a keresetét fenntartotta.

Az I. rendű alperes a széfben őrzött ékszerek tekintetében a kereset teljesítését nem ellenezte, az aranytárgyak vonatkozásában annak elutasítását kérte. Álláspontja szerint a végrendeletből kitűnően a felperest csak az ékszerek illetik, az aranytárgyak tekintetében a törvényes öröklés érvényesül. Beszámítási kifogásként 172 CHF forint ellenértékét, 29.756 forintot és ennek 2001. december 14. napjától járó késedelmi kamatát igényelte az V. rendű felperestől. A hagyaték átvételével S.-ban 235 CHF költsége merült fel, ebből a II. rendű alperessel egyeztetett álláspontja szerint a felperest terhelő rész mértéke a követelt összeg. A lakásból hiányzó 3 db perzsa szőnyeg értékét 2.400.000 forintban jelölte meg, a további 324.500 forint értékkel együtt a 3.262.250 forint és ennek 2000. július 1. napjától járó késedelmi

kamata az V. rendű felperest terhelő, az ingatlanban maradt ingóságok ellenértéke, melynek $\frac{1}{2}$ része megilleti. Az I-IV. rendű felperesek perindítására az V. rendű felperes magatartása miatt került sor, ezért a jogerős részítélet alapján kifizetett marasztalási összeg és annak 2008. október 13. napjától járó késedelmi kamatának megfizetésére kártérítés címén köteles.

Az V. rendű felperes az ingóságok tekintetében a szakvélemény szerinti érték megjelölés erejéig az alperesek követelésének teljesítését nem ellenezte, meghaladóan a viszontkereset és a beszámítási kifogás elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy a külföldi bank széfjéből felvett, az ítélet rendelkező részében részletesen megjelölt vagyontárgyakat 15 napon belül adja ki az V. rendű felperesnek, fizessen meg 2.600 CHF forint ellenértékeként 455.884 forintot és ennek 2001. szeptember 21. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Az V. rendű felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg az alpereseknek személyenként 155.500 forintot és ennek 2000. november 10. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. A meghaladó keresetet, az alperesek viszontkeresetét és beszámítási kifogását elutasította. Az I-II. rendű alperest az V. rendű felperes javára személyenként 30.000 forint perköltségben marasztalta. További rendelkezése szerint az V. rendű felperes és az I. rendű alperes költségmentessége folytán a kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a végrendelet tartalmazza azt a rendelkezést, hogy a széfben lévő tárgyak illetik meg az V. rendű felperest. Az a körülmény, hogy a végrendelet a tárgyak után zárójelben csak az ékszereket jelölte meg, nem azt jelenti; az örökhagyó csak az ékszerekkel kapcsolatban rendelkezett. Erre tekintettel az I. rendű alperest az ékszerek átadására és az aranytárgyak 2006 szeptemberi forint ellenértéke, valamint a Ptk. 301. §-a szerinti késedelmi kamatának megfizetésére kötelezte.

A hagyatéki tárgyalást követően az V. rendű felperesnek tudomása volt arról, hogy birtoklása nem öröklés jogcímén alapul, az ingóságokra a törvényes örökösök igényt tartanak. A szakvélemény alapján a hiányzó, az V. rendű felperes által elajándékozott ingóságok értéke 324.500 forint, a meglévő ingók értéke 142.000 forint, összesen 466.500 forint, amelyből az alperesek örökrészük arányában részesülnek, személyenként 155.500 forint összegben. Az V. rendű felperest 2000. november 10. napjától terheli a Ptk. 301. §-a alapján a késedelmi kamatfizetési kötelezettség, az alperesek ekkor léptek fel az V. rendű felperessel szemben az ingó kiadása iránt.

Az I. rendű alperes kárigénye a jogerős részítélet alapján az I-IV. rendű felperesek részére kifizetett marasztalásnak megfelelő összeg tekintetében alaptalan. A részítélet az I-IV. rendű alperesek közötti jogvitát döntötte el, az V. rendű felperes eljárása elbírálásra nem került. Az V. rendű felperes eljárása az I. rendű alperes

marasztalását nem befolyásolta, ezért a részítelet alapján történt teljesítést az V. rendű felperesre alappal nem háríthatja át.

A leltárban feltüntetett 5 db szőnyeg értékelésre került, ebből 2 db meglévő szőnyeg értékét az alapeljárásban készült szakvélemény határozta meg. A megismételt eljárásban beszerzett szakvélemény pedig becslés alapján véleményezte a hiányzó 3 db szőnyeg értékét. Az alperesek a szakvéleményt elfogadták, kétséget kizáróan nem bizonyították, hogy a leltárban megjelölt szőnyegek nem azonosak az V. rendű felperes birtokában lévő két szőnyeggel. A hiányzó szőnyeg értékbecslésével kapcsolatban sem terjesztettek elő további bizonyítási indítványt. Nincs bizonyíték arra, hogy a perben nem álló törvényes örökös részére átadott 3 db szőnyeg nem tartozott a hagyatékhoz, az alperesek nem bizonyították e szőnyegek vonatkozásában a cserét, illetve azt sem, hogy a perzsaszőnyegek azonosak lennének a széfből származó iratok szerinti szőnyegekkel.

Az I. rendű alperes nem vitatta, hogy az V. rendű felperes nem adott megbízást részére a külföldön lévő hagyaték átvételére, ezért a jogvita elbírálásra a Ptk. 484. §-a szerinti megbízás nélküli ügyvitel szabályait kell alkalmazni. Az I. rendű alperes állítását, miszerint a külföldi banknál csak a törvényes örökös járhatott el, az I. rendű alperes előtt nyilvánvalóan ismert külföldi bírósági határozat cáfolja. Az okirat igazolja az V. rendű felperesnek a hagyatékra jogosultságát. A bírósági határozat birtokában az V. rendű felperes eljárhatott volna a hagyaték kiadása tárgyában. Az I. rendű alperes beavatkozása az V. rendű felperes tekintetében tehát nem volt helyénvaló, ezért a Ptk. 486. § (2) és (3) bekezdése alapján a költségek megtérítésére a Ptk. 361-364. §-ában szabályozott jogalap nélküli gazdagodás szabályai irányadók. Az V. rendű felperes az I. rendű alperes terhére a Ptk. 361. § (1) bekezdésében megjelölt vagyoni előnyhöz nem jutott, ezért az I. rendű alperes utazási költségének egy részében sem marasztalható.

Az ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését indítványozta a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdésének alkalmazásával. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványát indokolás nélkül, alaptalanul utasította el, nyilatkozatait nem tartalmuk szerint vette figyelembe, nem tett eleget tájékoztatási kötelezettségének, és az ügyben a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítése indokolt. Érvei szerint

- a bírósághoz 2009. június 10-én érkezett beadványában indítványt tett az örökhagyóval bizalmi viszonyban, napi kapcsolatban álló **H.T.-né** tanúkénti kihallgatására, aki vallomásában a hagyaték tárgyairól, a szőnyegek méretéről, színéről, mintázataról részletes leírást adhatott volna. A 2009. november 26-i nyilatkozatából mely szerint további bizonyítási indítványa nincs, még nem következtethető indítványának visszavonása, csak annyi, hogy további indítványa nincs. A tanú címe a végrendeletből megállapítható, de az elsőfokú bíróság nem hívta fel a tanú idézhető címének bejelentésére, az ügy eldöntése szempontjából releváns bizonyítás mellőzésének indokát ítéletében nem jelölte meg.
- Az elsőfokú bíróság nem értékelte, hogy a szakvélemény elfogadása tekintetében feltételtől függő nyilatkozatot tett (27. sorsz. jkv. 2.oldala), majd megerősítette, hogy

a szőnyegek értéke 2.400.000 forint. Emellett a 2009. június 8-i beadványából az elsőfokú bíróságnak tudnia kellett arról, hogy a szakvéleményt a perzsaszőnyegek vonatkozásában nem fogadja el, az eljáró szakértőt nem tartja hozzáértő személynek, tiltakozott újbóli kirendelése ellen. A 27. sorszámú jegyzőkönyvben megerősítette nyilatkozatát, hogy a szőnyegek értéke 2.400.000 forint. Ellentmondó nyilatkozataira figyelemmel az elsőfokú bíróságnak fel kellett volna hívnia az egyértelmű nyilatkozattételre. A kárigény megjelölése is pontatlan, mert ez helyesen nem az I-IV. rendű felperesekkel szembeni pervesztességére, hanem az ingóságok értékének megfizetésére, tehát arra vonatkozott, hogy az V. rendű felperes az ékszerek ellenértékéért az I. rendű alperes által megjelölt érték megfizetésére köteles. Az elsőfokú bíróságnak nyilatkozatát tartalma szerint kellett volna elbírálnia.

- Az elsőfokú bíróság tájékoztatása nem felel meg a Pp. 3. § (3) bekezdésének. Az ügyben ennek kiemelt jelentősége van, mert az elsőfokú bíróság az alapeljárásban megítélte az I. rendű alperes által megjelölt szőnyeg-értéket. Személyesen eljáró, jogban járatlan félként a hatályon kívül helyező döntést tájékoztatás nélkül értelmezni nem tudta, illetve nem következtethetett arra, hogy az elsőfokú bíróság az új eljárásban nem összességükben értékeli a bizonyítékokat és szemléletét megváltoztatva azt feltételezi, hogy a jelentős értékű ingatlan, gépjárművekkel, ékszerekkel és magas nyugdíjjal rendelkező örökhagyó értéktelen ingóságok között él. Az elsőfokú bíróság tájékoztatásának a szakértői bizonyításra is ki kellett volna terjednie, figyelemmel az I. rendű alperesnek a szakvéleménnyel kapcsolatos ellentmondásos nyilatkozataira, és arra, hogy az elsőfokú bíróság változatlan szakvélemény alapján egyszer már helyt adott igényének.

- Az új eljárásban a szőnyegek értékelésében jártas más szakértő kirendelése, és tanúbizonyítás lefolytatása szükséges. A fellebbezésben megjelölt személyek nyilatkozni tudnak az örökhagyó ingatlanában lévő ingóságokról, illetve a perben nem álló törvényes örökös részére átadott szőnyegekről.

A tartalma szerint másodlagos fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását azzal kérte, hogy az ítélet tábla az V. rendű felperes birtokában maradt ingóságok és az I. rendű alperest megillető ellenértékét 986.666 forinttal emelje fel, kötelezze az ingóságok külföldön történő átvételével felmerült és reá jutó 29.756 forint megtérítésére. Állapítsa meg, hogy az V. rendű alperest a külföldi bank széfjében tárolt vagyontárgyak közül végrendeleti öröklés jogcímén kizárólag az ékszerek illetik, ezért mellőzze az I. rendű alperes kötelezését 455.884 forint megfizetésére.

Érvelése szerint az örökhagyó hagyatékába tartozó szőnyegek értéke 2.400.000 forint, a lakásban fel nem lelt vagyontárgyak értéke a már hivatkozott biztosítási szakvélemény alapján, a négyzetméterenkénti 10.000 forint érték alapulvételével 560.000 forint, amelynek 1/3 része törvényes öröklés jogcímén megilleti. A széfben elhelyezett és helyesen aranylapokban megtestesülő befektetési jegyek pedig nem minősülnek ékszereknek.

Az V. rendű felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Az elsődleges fellebbezési kérelem alaptalan.

A Pp. 3. § (3) bekezdése a bíróság kötelezettségévé teszi, hogy a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztassa. A Pp. 8. § (1) bekezdése értelmében a bíróság köteles biztosítani, hogy a felek és a per többi résztvevője jogukat rendeltetésszerűen gyakorolják, és perbeli kötelezettségeiknek eleget tegyenek. A tájékoztatási kötelezettség célja annak biztosítása, hogy a fél a bizonyítási indítványait a jóhiszemű és a célszerű pervitel követelményeinek megfelelően előterjeszthesse. Az ítéltábla által is irányadónak tekintett, a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (IV.24.) PK véleményében kifejtettek szerint a tájékoztatásnak a kereseti kérelem és az ellenkérelem alapjaként előadottakból kiindulva, az anyagi jogi szabályok szerint jelentős tényekre kell vonatkoznia, és a jogi képviselettől függetlenül, a bizonyítási eszközök közül a szakértői bizonyítás szükségességére is ki kell terjednie. A bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményére vonatkozó tájékoztatást oly módon kell megtenni, hogy a fél számára egyértelműen felismerhető legyen az; mely tényekre és milyen időn belül kell teljesítenie bizonyítási kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság tájékoztatási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Az ügyben az ítéltábla az 1.Pf.20.765/2007/7. számú részítéletében a megismételt eljárásra előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak a felek személyes meghallgatásával, a felajánlott bizonyítás teljesítésével kell tisztáznia a megsemmisült, elajándékozott és vitatott ingóságok körét, jellemzőit. Az ingóságok értékének megállapítása a Pp. 182. § (3) bekezdésének megfelelően a perben kirendelt szakértő szakvéleményének kiegészítésével vagy más szakértő kirendelésével történhet. Az elsőfokú bíróság a jogerős részítéletet az I. rendű alperes részére kézbesítette, az új eljárásban az első tárgyaláson ismertette, a bizonyítás kötelezettségéről az I. rendű alperest tájékoztatta. Emellett az alapügyben hozott 6.P.632.271/2003/46. számú ítélet ellen előterjesztett 48. sorszámú fellebbezésből kitűnően az I. rendű alperes maga is felismerte, hogy mely tényekre és milyen bizonyítási eszközök igénybevételel teljesíthető bizonyítási kötelezettsége. Az I. rendű alperes a hivatkozott fellebbezésében maga utalt arra, hogy tanúvallomásokkal az értékes ingóságok léte, szakértő kirendelésével értéke tisztázható. Az I. rendű alperes tehát nem volt elzárva attól, hogy bizonyítási indítványait a jóhiszemű és a célszerű pervitel követelményének megfelelően előterjeszthesse.

Az I. rendű alperes alaptalanul kifogásolta fellebbezésében a felajánlott bizonyítás mellőzését, e körben az elsőfokú bíróságot terhelő indokolási kötelezettség elmulasztását, továbbá a nyilatkozatai tartalmuk szerinti megítélésének megsértését.

A megismételt eljárásban az I. rendű alperes tényelőadása bizonyítására egy tanú meghallgatását indítványozta, azonban a tanú pontos címére vonatkozó, a Pp. 167. §-ában előírt bejelentési kötelezettségének nem tett eleget. A fellebbezési érveléstől eltérően a felajánlott bizonyítás mellőzése a szükséges adat hiányában egyrészt nem jogszabálysértő, másrészt az I. rendű alperes az elsőfokú ítélet meghozatala

előtt egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy az ügyben további bizonyítási indítványa nincs. E nyilatkozat pedig csak a korábban előterjesztett bizonyítási indítvány visszavonásaként értelmezhető azzal, hogy az I. rendű alperes további bizonyítékot nem kíván előterjeszteni. A Pp. 221. § (1) bekezdése értelmében a bíróság érdemi határozatának indokolásában a felajánlott bizonyítás mellőzésének indokát köteles megadni, a fél rendelkezési jogába tartozó visszavont bizonyítás tekintetében a bíróságot indokolási kötelezettség nem terheli.

A Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében a polgári peres eljárásban a felek jognyilatkozatainak tartalmuk szerinti megítélésének elve érvényesül. Az elsőfokú bíróság e követelménnyel összhangban helyesen tekintette az I. rendű alperes nyilatkozatát a szakvélemény elfogadására vonatkozó nyilatkozatnak. A szakvélemény szerinti becsléssel megállapított értékekre tekintettel az I. rendű alperesnek a viszontkeresettel egyező döntés meghozatalára irányuló kérelme tartalma szerint nem minősül a szakvéleménnyel szembeni olyan aggálynak, amely felvetné a Pp. 182. § (3) bekezdés alkalmazásának szükségességét.

Az I. rendű alperes a fellebbezésben megjelölt tanúbizonyításra vonatkozó bizonyítási indítványát az elsőfokú eljárásban a bizonyítási kötelezettségre és a jogkövetkezményekre történt tájékoztatás ellenére nem terjesztette elő. A Pp. 3. § (3) bekezdése kimondja, hogy a bizonyítási indítvány elkésztett voltának jogkövetkezményei a bizonyításra kötelezett felet terheli. A Pp. 141. § (2) bekezdése értelmében a fél köteles bizonyítékait megfelelő időben - a per állása szerint - a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni. A fenti rendelkezésekkel összhangban a Pp. 235. § (1) bekezdése kizárja azoknak a bizonyítékoknak elbírálását, amelyeket a fél az elsőfokú eljárásban nem terjesztett elő, tehát amelyek előadásával alapos ok nélkül késlekedett.

Az I. rendű alperes alaptalanul érvelt azzal is, hogy az elsőfokú bíróság a jogerős részítélet alapján az I-IV. rendű felperesek részére kifizetett marasztalás összegével egyező, a viszontkeresetben előterjesztett követelését kártérítés jogcímén bírálta el. Az elsőfokú eljárásban az I. rendű alperes a bíróság felhívására határozottan kártérítés címén érvényesítette követelését az V. rendű felperessel szemben.

A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság eljárása az elsőfokú eljárás lényeges szabályait nem sértette, az előírt és az indítványozott bizonyítást lefolytatta, ezért az elsődleges fellebbezési kérelemben indítványozott, a Pp. 252. § (2) bekezdésének, illetve (3) bekezdésének alkalmazása nem indokolt.

A másodlagos fellebbezési kérelem sem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű, a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti elveiknek megfelelően a helyesen megállapított tényállás alapján érdemben helytálló határozattal bírálta el az V. rendű felperes és az I. rendű alperes jogvitáját, az ítélet tábla a döntés ténybeli és jogi indokaival is egyetért.

A Ptk. 623. § (1) bekezdése szerint az örökhagyó halála esetére a vagyonáról vagy annak egy részéről rendelkezhet végrendelettel. Az ügyben az örökhagyó végrendeletében a s-i bank trezorjában lévő tárgyak örökösévé nevezte az V. rendű felperest. A végrendelet megfogalmazása, a zárójelben foglalt megjelöléstől függetlenül egyértelműen kifejezésre jutatta azt az örökhagyói szándékot, hogy az V. rendű felperesen kívül más személyt nem kívánt a trezorban elhelyezett hagyatékából részesíteni, és ezzel a törvényes öröklés érvényesülését kizárta. Ebből következően a jogvita elbírálása szempontjából közömbös, hogy a trezorban lévő és ékszernek nem minősülő vagyontárgyakon belül az elsőfokú ítélet szerinti aranylapok az I. rendű alperes állítása szerint ténylegesen aranylapokban megtestesülő értékpapírok voltak. Azt ugyanis az I. rendű alperes sem vitatta, hogy az ékszereket meghaladó vagyontárgyakat 2.600 CHF ellenértékért értékesítette.

Az V. rendű felperes tagadásával szemben a trezorban elhelyezett, 5 db perzsa szőnyegre vonatkozó, azok méretét és fantázia nevét is tartalmazó számla, illetve jótállási jegy önmagában nem bizonyítja, hogy az örökhagyó halálakor a széfben lévő okiratok szerinti értékes szőnyegek maradtak az örökhagyó lakásingatlanában. Az örökhagyó halála után az I. rendű alperes közreműködésével felvett leltár a szőnyegek méretét, mintázatát, értékét nem tartalmazza. Az állított jelentős érték ellenére az I. rendű alperes a hagyatéki eljárásban és póthagyatéki eljárás kezdeményezésével sem kérte a lakásban maradt ingó hagyaték leltározását. A felperes tagadásával szemben csak állította, de nem bizonyította, hogy a perben nem álló törvényes örökös részére átadott, illetve az V. rendű felperes birtokában lévő szőnyegek nem egyeznek az örökhagyó hagyatékába tartozó értékes, nagyméretű perzsa szőnyegekkel. Az elsőfokú bíróság ilyen körülmények mellett, a bizonyítási kötelezettség és bizonyítási teher szabályának helyes alkalmazásával, a felek által elfogadott és aggálytalan szakvélemények alapulvételével helyesen állapította meg a szőnyegek körét és értékét.

Az elsőfokú bíróság a szakkérdésre tekintettel a hiányzó ingóságok értékének meghatározásánál helyesen vette alapul az igazságügyi szakértő által megállapított értékeket. A Pp. 177. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bíróság akkor rendel ki szakértőt, ha perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához, vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik. A (2) bekezdés értelmében a bíróság a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt rendelhet ki szakértőként. A felek által elfogadott, és meggyőző szakvélemény helyességével szemben a biztosítási területen eljáró és nem igazságügyi szakértőként tevékenykedő szakember nyilatkozata még aggálykeltésre sem alkalmas. Az ügyben a vitatott ingóságok értékelésének alapját nem egy négyzetméterenkénti érték, hanem az összehasonlítás adja, amelynek során a szakértő a vizsgált vagyontárgyat viszonyítja az ugyanolyan fajtájú dolognak a forgalomban kialakult árához, és értékeli annak állapotát, hasznátságát, esetleges egyedi jellemzőit, továbbá a keresleti- kínálati viszonyokat.

Meghaladóan az elsőfokú bíróság helyes ténybeli és jogi okfejtéssel utasította el a beszámítási kifogással érvényesített utazási költség megfizetésére irányuló követelését, e körben az ítélet csak visszautal az elsőfokú ítélet helyes indokaira.

A Fővárosi Ítéletábrla a fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit - utalva az abban kifejtett helyes indokokra is - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező I. rendű alperes a Pp. 239. §-a szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az V. rendű felperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése, a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított, az áfával emelt ügyvédi munkadíj mint másodfokú perköltség megfizetésére. A fellebbezési illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. október 26.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Hegedűs Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelűl: